

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор університету

д.і.н., проф.

Олексій НЕСТУЛЯ

«26» березня 2025 р.

ПРОГРАМА фахового іспиту

для здобуття ступеня бакалавра вступниками
за іншою спеціальністю, які вступають на основі вже здобутого
ступеня бакалавра на спеціальність ІЗ «Туризм та рекреація»
Освітня програма «Туризм»

**Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 2 від 26 березня 2025 р.
Відповідальний секретар
приймальної комісії**

_____

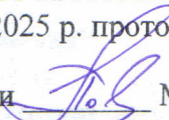
Денис МИРОНОВ

Полтава 2025

Упорядники: **Логвин М.М.**, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу Полтавського університету економіки і торгівлі, кандидат географічних наук,
Карпенко Н.М. доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Полтавського університету економіки і торгівлі, доцент

Рецензенти: **Колотуха О.В.**, професор кафедри міжнародних економічних відносин, бізнесу та туризму Державного університету Київський авіаційний інститут», доктор географічних наук, професор
Шуканова А.А., завідувачка кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету, кандидат педагогічних наук, доцент

Розглянуто на засіданні кафедри
туристичного та готельного бізнесу
27 лютого 2025 р. протокол № 7

Зав. кафедри Михайло ЛОГВИН

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Характеристика змісту програми.....	4
3. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування.....	7
4. Критерії оцінювання.....	8
5. Список рекомендованої літератури.....	9

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму фахового іспиту з туризму розроблено на основі чинних навчальних програм з дисциплін «Організація туризму (Основи туризмознавства; Організація анімаційної діяльності; Організація екскурсійної діяльності)» та «Географія туризму (Рекреаційні комплекси світу; Географія туризму)».

Мета фахового іспиту з туризму: оцінити ступінь підготовленості абітурієнтів, які бажають навчатися в Полтавському університеті економіки і торгівлі за спеціальністю ІЗ «Туризм і рекреація».

Завдання фахового екзамену з туризму:

- визначити рівень фахових знань і вмінь;
- встановити здатність застосовувати знання та вміння для аналізу умов та факторів розвитку туристичної індустрії у сучасних умовах;
- встановити ступінь сформованості компетенцій з організації туризму та діяльності туристичного підприємства.

Час, який відводиться на фаховий екзамен, складає чотири академічних години.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ І

ТУРИЗМ ЯК ВИД ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1.1. Функції туризму, умови та фактори його розвитку.

Тема 1.2. Анімаційна та екскурсійна складова туристичної діяльності.

Тема 1.3. Організація ринку туристичних послуг.

Тема 1.4. Класифікації у туризмі.

Тема 1.5. Компонентна структура та фактори розвитку рекреаційних комплексів.

Тема 1.6. Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку туризму.

Тема 1.7. Світова туристична політика та роль ЮНВТО у її формуванні.

РОЗДІЛ II

ТУРИСТИЧНЕ РЕСУРСОЗНАВСТВО

Тема 2.1. Класифікація та оцінка туристичних ресурсів.

Тема 2.2. Природні туристичні ресурси.

Тема 2.3. Культурно-історичні ресурси туризму

Тема 2.4. Соціально-економічні ресурси у туризмі

РОЗДІЛ III

ГЕОГРАФІЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ

Тема 3.1. Рекреаційні види туризму.

Тема 3.2. Активні види туризму.

Тема 2.3. Культурно-пізнавальний туризм.

Тема 2.4. Діловий туризм.

Тема 2.5. Релігійний туризм та паломництво.

Тема 2.6. Міський, сільський та екологічний туризм.

РОЗДІЛ IV

ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Тема 4.1. Туристичне законодавство. Закони України «Про туризм», «Про курорти», «Стратегія розвитку туризму та курортів в Україні на період до 2026 року».

Тема 4.2. Механізм державного регулювання туризму в Україні.

Тема 4.3. Ліцензування туристичної діяльності та сертифікація туристичних послуг.

Тема 4.4. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в Україні.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Основні поняття та визначення в туризмі: «турист», «рекреант» «туризм», «туристичне підприємство», «туристичні ресурси», «туристична дестинація».
2. Функції туризму: оздоровча, виховна, політична, економічна, екологічна.
3. Туристичний ринок: споживачі та виробники туристичних послуг, специфіка виробництва туристичних послуг.
4. Туристичне законодавство України. Основні положення Закон України «Про туризм».
5. Стратегія розвитку туризму та курортів в Україні на період до 2026 року.
6. Ресурсне забезпечення діяльності туристичних підприємств.
7. Поняття, структура та життєвий цикл туристичного продукту.
8. Фактори розвитку туризму: природні, історичні, економічні, екологічні, геополітичні.
9. Паспортні формальності та візовий супровід у туризмі.
10. Сутність туроператорської та турагентської діяльності.
11. Поняття про безпеку туристичної подорожі.
12. Всесвітня туристична організація: структура, роль та значення у формуванні міжнародних туристичних обмінів.
13. Класифікації туризму за різними ознаками: просторовою спрямованістю туристичних потоків, терміном подорожі, сезонністю, мотивом (метою) подорожі, формою організації, засобом пересування тощо.
14. Туристичні ресурси: сутність, вид та значення для забезпечення розвитку туристичних дестинацій.
15. Оцінка туристичних ресурсів: медико-біологічна, технологічна, психолого-естетична, економічна
16. Клімат як туристичний ресурс.
17. Історико-культурні туристичні ресурси: види, розміщення
18. Культурна спадщина ЮНЕСКО як ресурс туризму. Об'єкти світової культурної спадщини в Україні.
19. Бальнеологічні ресурси та їх роль у розвитку лікувально-

оздоровчого туризму.

20. Поняття про рекреаційні (туристичні) потреби та чинники їх формування.

21. Внутрішній туризм та фактори його розвитку.

22. Основи організації анімаційних послуг у туризмі

23. Основи організації екскурсійної діяльності

24. Міжнародний туризм: сутність, чинники розвитку та вплив на світову економіку.

25. Об'єкти природно-заповідного фонду як туристичні ресурси

26. Туристичний потенціал території та загальна характеристика його складових елементів.

27. Туристична інфраструктура.

28. Географія активних видів туризму у світі та в Україні.

29. Географія культурно-пізнавального туризму у світі та в Україні.

30. Видова структура та географія розвитку ділового туризму в Україні та у світі.

31. Географія курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму в Україні.

32. Географія релігійного туризму та паломництва у світі.

33. Структура туристичного потенціалу України.

34. Розвиток сільського туризму в Україні: ресурси, дестинації, проблеми.

35. Подійні ресурси: сутність, види, вплив на розвиток туристичних дестинацій

36. Туристичне районування світу.

37. Туристичне районування України.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Оцінювання знань абітурієнтів проводиться за 200-бальною шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

180-200	абітурієнт дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати власне ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ
160-179	абітурієнт у цілому відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку у відповіді
140-159	абітурієнт отримує за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
120-139	абітурієнт дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел
100-119	абітурієнт має неповне знання програмного матеріалу, але отримані знання відповідають мінімальним критеріям оцінювання
0-99	абітурієнт дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів

Кожне екзаменаційне завдання містить по 3 питання з різних розділів програми вступних випробувань. При оцінюванні відповідей абітурієнтів враховується: правильність і науковість викладення матеріалу, повнота розкриття понять і закономірностей, точність уживання географічної та картографічної термінології; логічність, доказовість у викладенні матеріалу; ступінь сформованості інтелектуальних, загальноосвітніх та специфічних умінь (робота з картографічними, статистичними та іншими довідковими матеріалами).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабаєва О. В., Організація дозвілля : конспект лекцій для студентів спеціальностей 242 «Туризм», 241 «Готельноресторанна справа», 181 «Харчові технології» / О. В. Бабаєва, Н. В. Вольфсон-Гаршина. – Харків : ХТЕІ КНТЕУ, 2018. – 62 с.

2. Гайдай С. В. Основи раціонального рекреаційного природокористування: навчальний посібник / С. В. Гайдай. – Київ : КНУ імені Тараса Шевченка: 2020. – 128 с.

3. Джинджоян В. В. Основи туризмознавства. Навчальний посібник / В. В. Джинджоян, Н. А. Горожанкіна, З. В. Бойко. – Київ: Каравела 2022. – 231 с.

4. Доценко А. І. Географія туризму: навчальний посібник / А. І. Доценко. – Київ : Університет «Україна», 2020. – 178 с. 5. Кузик С. Географія міжнародного туризму: підручник / С. Кузик. – Львів: ЛНУ, 2019. – 272 с.

5. Кіптенко В. К. Організація екскурсійних послуг : підручник / В. К. Кіптенко, О. Ю. Малиновська. – Херсон : Олдіплюс, 2018. – 518 с.

6. Ковальська Л. В., Пархоменко О. Г. Географія туризму: підручник для студентів спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» вищих навчальних закладів України. Івано-Франківськ: НАІР, 2025. 210 с.

7. Любчук О. К. Організація туризму. Основи туризмознавства: навч. посібник / О. К. Любчук. – Маріуполь: ГВУЗ «ПДТУ», 2018. – 154 с.

8. Мальська М. Туристично-ресурсний потенціал території: підручник / М. Мальська, Н. Паньків. – Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. – 534 с.

9. Ярмоменко С. Г. Туристичні ресурси України : навч. посіб. / С. Г. Ярмоменко. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 472 с.